

VRAAG-MAAR-RAAK-sessie Wetenschap- en onderzoek-commissie

Woensdag 12 april

Aanwezig: Gea van Dijk, Kirsten Lamberts, Wanda Rietkerk, Richard van der Pluijm, Joan Slagter, Katy van Hasselt, Riejanne Slaghuis, Henriëtte van der Kloet, en Marieke Pentinga (verslag).

Hoe gaat het met de Wetenschapscommissie (WOC)?

Richard: We zijn klein gestart maar nu groeiende. Als lid van het MT hebben we ervoor gekozen dat ik ook onderdeel uitmaak van de WOC. Binnen onze organisatie vinden we onderzoek heel belangrijk: kennis delen en kennis verbreden. Daarnaast is nu ook een specialist ouderengeneeskunde (SO) aangesloten. Daar zijn we heel blij mee. We zoeken nog een kwaliteits- of wijkverpleegkundige. Naast de WOC willen we binnen het UNO ook aanschuiven bij een themagroep. We zijn net gestart met een nieuw bestuur. We willen niet alleen kennis halen maar ook brengen. Het gaat om wederkerigheid. De volgende stap is om door te zetten. Meest lastige is de waan van de dag. Het is moeilijk om oprecht tijd vrij te maken om goed met elkaar te zitten: wat gaan we doen? De wil is er wel. Valkuil: niet verliezen in de waan van de dag.

Kirsten: Wat is jullie voornaamste doel van de WOC? Vraag ook vanuit eigen opstartfase.

Richard: We willen een groep met alle disciplines bij elkaar. Er zijn nu ook veel onderzoeken die in het klein voorbijkomen maar waar we eigenlijk niets mee doen, bijvoorbeeld onderzoeken door hbo- v studenten. Binnen de WOC willen we kijken of we deze onderzoeken ook in kunnen passen in het primaire proces. Binnen onze organisatie leiden we veel studenten op. Iedereen doet onderzoek: van mbo tot hbo. Veel van deze kleinere onderzoeken verdwijnen in de la. Zonde. Een tweede doelstelling binnen onze WOC is om onderzoek te doen naar Reablement.

Kirsten: Wij zijn nu een klein jaar bezig met de WOC: bij ons heet het de Meander Onderzoek-commissie (MOC). We zijn veel bezig geweest met inventariseren. Toen we begonnen hadden we geen idee welke stagiaires er waren en wat ze deden. Wat doen de vakgroepen aan onderwijs en onderzoek? Om de MOC een positieve kickstart te geven hebben we een symposium georganiseerd met hulp van het UNO. Want, hoe doe je dat eigenlijk: een symposium organiseren? Dit is heel goed geland binnen de MOC. Het symposium is binnen onze organisatie ook heel enthousiast ontvangen. Dit momentum willen we nu vasthouden want het symposium was maar één project binnen de MOC. Nu moeten we verder. Mede door het symposium hebben we de boel goed opgeschud. Hierdoor komen er nu veel vragen bij ons binnen. Maar we zijn ook zoekende: wat gaan we hierna doen?

Heb je iets gehad aan de handleiding voor de WOC van het UNO-UMCG?

Kirsten: Wij hebben ons hier wel aangehouden. Zo hebben we de WOC breed samengesteld en zorgen we dat er iemand van het MT bij zit.

Richard: Het MT is belangrijk. Draagvlak begint bij de top. Zo simpel is het.

Katy: Dit kwam ook terug tijdens de bijeenkomst verbinding Wetenschap en Praktijk op 7 maart. Het faciliteren van medewerkers door bestuur. Dat medewerkers er tijd voor krijgen.

Vliegt het jullie ook aan, al die vragen?

Kirsten: Wel een beetje, maar dat hoort ook bij ons. Zo kwam de vraag of er ook een Medisch Ethische Toetsings Commissie (METC) binnen Meander moet worden opgericht. Het is mooi om daaraan mee te denken. Mensen weten ons nu te vinden. Tegelijk willen we niet te groot worden door bijvoorbeeld mee te beslissen over de hoeveelheid stagiaires die we aannemen. We zoeken nog naar wat onze rol is.

Gea: Heel mooi maar waar ligt dan de grens? Is onderzoek gekoppeld aan opleiden? Bij Noorderbreedte is dit gescheiden. Dit willen we ook zo houden. Er is wel een link. Het is de kunst om

in het vizier te houden waar wij van zijn, en waar zijn wij voor. Voor dat je er erg in hebt ben je met hele andere dingen bezig dan onderzoek. Je corebusiness kan hierdoor ondergesneeuwd raken.

Henriëtte: Nagaan bij het inrichten van de commissie: waar willen wij ons mee bezig houden? Onderzoek of breder? Dit is ons doel, dit is wat we doen?

Gea: Zelf bedenken wat het doel is, helder wat je wil. En niet op basis van de vragen die op je afkomen.

Kisten: Het is nu nog zo'n open landschap. In het ziekenhuis hadden we, bestaande, verschillende commissies. Gescheiden. Alles was geregeld. Binnen onze organisatie moeten we dit nog verkennen.

Wanda: Hier kun je eeuwig in rondwentelen. Binnen Noorderboog gaan we hier nu over nadenken voordat we verder gaan. Het is heel erg zoeken naar eigenaarschap. Het zijn vragen die spelen binnen de organisatie. Deze vragen gaan niet alleen over onderzoek maar ook over beleid. Dus de vragen die niet over onderzoek gaan, gaan vaak over beleid. Dat is beleid maken. Dit moeten we niet door elkaar mengen. Nu moeten de juiste mensen ergens voor gaan staan. Wij laten dit nu door anderen uitzoeken.

Wat heel erg speelt zijn thema's waarmee we aan de slag willen: cyclisch werken. Onderwerpen waar we mee aan de slag willen. Ik zie daar ruimte voor onderzoek [kenniswiel]. Dit is voor mij duidelijk maar voor anderen niet. Gesprek met elkaar aangaan. Ook in gesprek met de raad van bestuur. Hoe zien wij dit in de organisatie. Soms gaat wat de eerste, het hardste roept. Maar soms gaat het ook om vragen zonder directe oplossing. We moeten hier de tijd voor nemen. Het gesprek op gang brengen.

Katy: Helpt de gespreksleidraad ('Heb het er eens over!')

Richard: De gespreksleidraad staat op de agenda van de WOC.

Katy: Is er veel overlap tussen commissies kwaliteit en veiligheid en de WOC's?

Richard: Soms helpt onderzoek mee om beleid te formuleren. Als het er nog niet is of als sommige onderdelen er gewoon niet zijn of niet beschreven zijn. Nu is er inmiddels een commissie kwaliteit en veiligheid. Er is ook verbinding met beleid. Er lijkt wel overlap te zijn: er gaan vragen naar kwaliteit en veiligheid maar ook naar de WOC.

Lukt het om goed af te stemmen wie wat doet?

Richard: Niet iedereen is er binnen onze organisatie van op de hoogte dat de WOC bestaat. We moeten meer PR maken. En iemand van de Cliëntenraad aan laten schuiven.

Gea: Onderzoek is verweven met heel veel dingen. Beleid en andersom. Ook kwaliteit en innovaties. Het is de kunst om hier verbinding mee te maken en te houden waarbij je het wel bij de ander laat. Is de WOC verantwoordelijk voor de implementatie van onderzoeksresultaten? Eigenlijk niet, maar je kunt wel ondersteuning bieden, invloed hebben. Dit geldt ook voor innovaties. Steeds een beetje een netwerkje maken binnen je eigen organisatie.

Hoe verlopen onderzoeken binnen Noorderbreedte via de WOC?

Gea: In principe alle onderzoeksvragen die vanaf extern binnenkomen. Deze vinden steeds meer hun weg via de WOC. Langer lopende onderzoeken willen we rustig bekijken. Reactie geven. Soms kan het niet altijd. Voor interne onderzoeken lukt ook niet altijd, maar dit willen we wel graag. Ook een lijn met hbo-v studenten. We proberen vanuit de WOC-feedback te geven op de onderzoeksopzet. Vooral kijken naar wat het betekent in de praktijk, de uitvoerbaarheid. Op zoek naar onderzoeken die door professionals gedaan kunnen worden: behandelaren, studenten. Kijken of we daar echt iets mee kunnen. Het mbo doet ook heel veel. Allemaal onderzoekjes. Soms kloppen ze aan, maar het is

moeilijk om alles te doen. Dat is ook te veel gevraagd. Wat komt is mooi. Vanuit de WOC vragen we of de studenten een rapportage of een poster voor ons willen maken.

Format delen?

Joan: Bij Icare hebben we een format gemaakt voor de beoordeling van een onderzoeksvorstel. Deze stuur ik op via de mail.

Wanda: Noorderboog heeft ook een format: de onderzoeksvragentrichter. Verschillende formats zijn al verzameld en staan op de website ([Toolbox WOC](#)).

Iedere organisatie vindt opnieuw zijn wiel uit. We willen dat onderzoek op een presenteerblaadje wordt aangereikt. Dit hangt ook af van de lat van de organisatie. Zijn alle latten (beoordelingscriteria) gelijk? Een uniform format zou mooi zijn zodat wetenschap en praktijk elkaar verstaan.

Gea: Er spelen verschillende belangen. Wij hebben ook een format gehad. Focus op relevantie van de eigen organisatie: wat hebben, platgezegd, wij eraan. Dit ontstaat ook door ervaring: kunnen wij ook de uitkomsten van dit onderzoek gebruiken? Is het in verhouding met wat het ons oplevert? Of vinden wij dit zelf ethisch niet verantwoord. Bijvoorbeeld het onderzoek Muziektherapie (MIDDEL). Bij deelname kan onze organisatie ingedeeld worden in een controlegroep. Dit zou betekenen dat er 1,5 tot 2 jaar geen muziektherapie plaatsvindt. Willen wij dit voor onze cliënten die hier mogelijk nog maximaal 1,5 tot 2 jaar doorbrengen? Ons advies is afhankelijk van het onderzoek wat ons voorgelegd wordt.

Er zijn nu verschillende WOC's opgericht. Vinden onderzoekers de weg naar de WOC's?

Wanda: Zonder WOC komt een onderzoek (vaak via een bekende) snel binnen maar komt het regelmatig niet van de grond. Met de WOC is commitment aan de voorkant goed geregeld. Doordat een onderzoeker soms moet wachten totdat de WOC samenkomt kost het proces meer tijd. Resultaat is wel een geoliede machine met commitment. Dit proces vraagt om samenwerking en tijd. We spreken nog steeds een verschillende taal.

Joan: Ik herken wat er gezegd wordt. Vaak lopen we achter de feiten aan. Een vraag voor onderzoek komt binnen: willen jullie meedoen? Er zijn verschillende lijntjes. Wil je advies geven, dan is het onderzoek soms al gestart. Zonde. De aanvraagtijd vanuit onderzoek is soms een te korte periode.

Hoe is de WOC voor verpleegkundigen en verzorgenden?

Joan: De WOC is voor verpleegkundigen en verzorgenden niet concreet genoeg. Door tijd en werkdruk kost het moeite voor hen om aan te sluiten. Ze vinden hun rol soms ook onduidelijk: wat draag ik bij? Terwijl input vanaf de werkvloer juist heel belangrijk is. Wie heeft hier ervaring mee? Wie heeft de oplossing?

Richard: Geen WOC noemen, juist om deze reden. Bij het woord wetenschap haken mensen af: "Wetenschap? Daar hoor ik niet bij". Daarom heet het bij ons de UNO-commissie.

Gea: Wij noemen het de 'Onderzoek-commissie', woordje wetenschap eraf. In onze commissie hebben we wel meerdere mensen uit de zorg. Meest verpleegkundigen, minder verzorgenden. Op één locatie hebben we ook een werkgroep, een onderzoeksgroep. Hier willen wel meerdere mensen aan meedoen. Het helpt ook als tijd vergoed wordt. Dat medewerkers niet ingepland worden tijdens de WOC. Dit is ook duidelijk naar collega's toe.

Joan: Bij ons is het niet in de huidige werktijd maar mogen medewerkers er wel tijd voor schrijven.

Kirsten: Bij ons mag dat wel, maar in de praktijk zien we vooral onze hbo-v GG'er en de wijkverpleegkundige. Medewerkers die meer regie hebben over hun tijd. We hebben nog geen verzorgende IG gevonden die mee kan en wil doen.

Joan: Wij hebben er wel twee maar die zeggen vaak af door werkdruk.

Vertegenwoordiging cliënt in WOC:

Katy: Tijdens de bijeenkomst van het UNO-UMCG Cliëntenpanel kwam naar voren dat een lid niet mocht toetreden tot de WOC terwijl zij dit wel graag wilde. Hoe gaat dit binnen andere organisaties, wat is jullie visie hierop?

Richard: wij krijgen wel een Cliëntenraadlid in de WOC.

Kirsten: Bij steeds meer onderzoeksvragen wordt de eis gesteld om ook de cliëntenraad te betrekken. Waarom zou het niet mogen? Het is juist belangrijk om breder te kijken en de visie van de cliënt te betrekken.

Gea: Wij hebben dit wel. Wij vinden het een meerwaarde hebben. Het is relatief eenvoudig om iemand van de Cliëntenraad te vragen. Het is ingewikkelder om in alle lagen van onderzoek cliënten te betrekken.

Joan: Wij hebben dit nog niet. Simpelweg nog niet over nagedacht. Lijkt me wel heel nuttig. Dit gaan we bij ons bespreken.

Katy: Het aanstellen van een cliëntlid in de commissie gaan wij als advies toevoegen in de handleiding van het UNO-UMCG voor het inrichten van de WOC.

Gea: In deze tijd kun je het eigenlijk niet meer maken om geen cliëntlid toe te voegen.

Tot slot:

Op 2 oktober staat de bijeenkomst '**Onderzoek van de toekomst**' gepland: Save the date! Hier gaat een voorbereidingsgroep mee aan de slag. De bijeenkomst gaat over beleid en onderzoek in de organisaties, de nieuwe kennisagenda SANO en het WOZO-programma.

Verzoek aan jullie: houd die dag je agenda vrij!

Henriëtte: Wij, implementatieadviseurs, komen ook graag bij jullie lang tijdens een WOC-overleg, ook om over themagroepen te praten. We kunnen ook meedenken of een bijdrage leveren bij een symposium: Nodig ons vooral uit!

De volgende VMR-WOC is op 28 juni van 11 tot 12.